

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шадл. 504-060.
143322
Адреса для телеграм:
"Діло", Львів.
Головний Редактор прий.
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не повертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРИЮ:
Місячно 2-00 зод.
Чвертьрічно 5-00 "
Піврічно 10-00 "
Річно 20-00 "
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, фран-
ції, Голландії, Бельгії 20 фр.
фр. Чехословаччині 30 ч. к.
— в усіх інших краях по
7-50 зод.

Телеф. Редакції: 23-41.
Друкарні: 23-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Історичне засідання бритійського кабінету.

Санкції проти Італії?

ВСТУПНІ КОНФЕРЕНЦІЇ.

ЛОНДОН, 22. 8. ПАТ. Перед нинішнім за-
сіданням ради міністрів сер Самуель Гор відбув
учора кілька конференцій з провідниками опо-
зиційних партій, з якими обговорив невдачу
паризької конференції та засоби, які тепер
бритійський уряд має вибрати. З міністром Го-
ром розмовляли сер Герберт Самуель, лідер опо-
зиції лібералів, Льюїс Джордж, найстарший
член палати і провідник своєї групи, та лідер
"лейбор парті" Ленсбурі. Гор говорив теж з
Черчиллем, що є чоловім представником імпері-
алістичного відлуду консервативної партії.

Після конференцій з поодинокими представ-
никами опозиції сер Гор мав довшу нараду з
представниками всіх доміній на тему міжна-
родової ситуації. У конференції взяли участь
високі комісари Австралії, Нової Зеландії, Ка-
ниди та вілної держави Ірландії. Гора відвідав
теж високий британський комісар Єгипту. В по-
інформованих колах підкреслюють, що метою
тих конференцій було перевірити настрої се-
ред громадянства щодо можливих рішень уря-
ду. Крім того ці розмови мали на меті підкрес-
лити полегшу ситуації, запевнити сильний фронт
у парламенті та підготувати публічної опінії. Де-
які представники доміній мали поробити рішучі
застереження щодо можливих гострих санк-
цій Англії у Женеві супроти Італії.

НАД ЧИМ РАДИТИМЕ БРИТАЙСЬКИЙ КАБІНЕТ?

ЛОНДОН, 22. 8. ПАТ. Вчора до Лондону
віхалися міністри, що перервали свої ферії,
щоб узяти участь в надзвичайнім засіданні ка-
бінету, яке зачнеється нині в год. 10-й уранці.
З Шотландії приїхав до Лондону віцепрем'єр
Мекдональд зі своїм сином. Меккольмом міні-
стром колоній. Мекдональд заявив пресі, що
на його думку теперішня ситуація в Британії
є найважливіша від 1914 р. Прем. Болдвін вер-
нувся до міністерства.

На нинішнім зібранні ради міністрів з пев-
ністю будуть усі міністри. Щоб поладнати
заесь порядок нарад не вистане одного засідан-
ня, тому кабінет збереться двічі або тричі.

Вчора ввечір відбулося в міністерстві засі-
дання 7 міністрів під проводом Болдвіна.

На порядку нинішніх нарад є такі справи:

1) звідомення Ідена з ходу паризької кон-
ференції, 2) розслідування політики уряду до
часу зібрання Ради Ліги, 3) чи скасувати забо-
рону вивозити зброю зброю до Абіссинії, 4)
найближча британська політика в Женеві, ін-
струкції для британської делегації та її склад.

В міродатних колах підкреслюють потребу
якнайтіснішого контакту з французьким уря-
дом. Майже певно, що кабінет скасує заборо-
ну вивозу зброї до Абіссинії, хоч кількох міні-
стрів хоче відложити справу аж до зборів ради
Ліги. Більшість членів кабінету заявляється імо-
вірно за рішучою постановою британського уря-
ду в Женеві.

В делегації британській до Женеви поїде теж
крім Ідена і Гора, прем. Болдвін.

ПРОТИТАЛІЙСЬКІ САНКЦІЇ.

РИМ, 22. 8. ПАТ. Італійська преса згідно
стверджує напередодні історичного засідання
британського кабінету, що в тім кабінеті є два
засадничі напрями. Поміркована більшість з
Мекдональдом на чолі запліється за згідно-
вненням ситуації, головню за англійсько-фран-
цузькою співпрацею. Меншість під проводом
Ідена домагається санкцій, а не війни, бо сама
воля Англії вистає, щоб мирно поладнати
конфлікт. Такими санкціями булиб: економіч-
ний бойкот, відібрання кредитів і сирівців, а в
другій стадії зачичення СС'ського каналу. Іта-
лійська преса з обуренням відкидає такі проти-
італійські санкції.

ІСТНУВАННЯ В БРИТАНІЇ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ІНТЕРЕСІВ В ЄВРОПІ.

ПАРИЖ, 22. 8. ПАТ. Вся преса звертає увагу
на Лондон, підкреслюючи вагу нинішніх нарад
англійського кабінету. „Еко де Парі" пише: За-
сідання британського кабінету має історичне
значіння. Болдвін стоїть перед відповідальні-
стю рівнозначною тійки з відповідальністю
Муссоліні. Безперечно, що британські інтереси
в Абіссинії є поважні, але в Європі є вони ще
поважніші. Від них залежить існування Вели-
кої Британії. „Ле Матен" підкреслює, що чле-
ни британського уряду всі годяться на співпра-
цю з Францією, тільки щодо санкцій нема од-
нозгідности. Становище Лондону є звязане з
політикою Зл. Держав.

Соціалістичний інтернаціонал проти італійсько-абіссинської війни.

ПАРИЖ, 22. 8. ПАТ. Виконавчий комітет со-
ціалістичного інтернаціоналу, що радить у Брю-
сселі, оголосив резолюцію, в якій протестує проти
італійських планів щодо Абіссинії. Резолюція до-

магається, щоб на випадок війни замкнули Су-
еський канал, відмовили Італії фінансової під-
тримки та припинили постачання живности для
Італії.

Зправа наддунайського договору.

ПАРИЖ, 22. 8. ПАТ. В політичних колах пе-
реговарів, що незабаром зачнуть дипломатичну
діяльність, щоб довести до закінчення наддунай-
ського договору. Це мав потвердити перед журна-
лістами прем'єр Ляваль. Барон Альфонсі в часі
недавньої своєї розмови мав з припорушення Му-
соліні запевнити французького прем'єра, що
будуча колоніальна війна ніяк не гальмуватиме
діяльності Італії в Європі. Навітьки італійський

уряд зміцнить оборону Бреннеру та зробить все,
щоб устійнити справи, які треба поладнати на
наддунайській конференції. Італійський уряд
пропонує, щоб перші переговори у справі закін-
чення цього договору почались у Женеві в най-
ближчих днях, так, щоб до 10 днів по вересневі
сесії ради Ліги Націй могла відбутись у Фльорен-
ції або в Римі конференція, на якій той договір
підписали би.

Не було замаху на Димітрова?

ЛОНДОН, 22. 8. ПАТ. Агенція Райтера пові-
домляє з Москви: Погослови, будто би раніш
болгарського комуніста Димітрова є неправдиві.

Це заперечення оголошує народний комісаріат
закордонних справ.

Великі маневри в Італії.

РИМ, 22. 8. ПАТ. Італійські маневри на пів-
ночній крію мають зачатись у понед. 25. серпня.
Червона сторона, використовуючи слабші обо-
рони голубої сторони має нападати на Альбо-

Адідже. Голуба сторона боронитиме італійської
території перед нападом з півночі. В маневрах
братиме участь 300 тис. людей.

Вакації чи відпустка

буде для Вас відпочинком і приємністю
тільки тоді, якщо забезпечите своє мешкан-
ня від крадіжки з вломом — в одиночному
українському

Товаристві взаїмних обезпечень „ДНІСТЕР”,
у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

Чехословацькі комуністи невдоволені зі Сталіна.

Прага, серпень 1935.

Чехословацькі комуністи опинилися в дуже
неприємному становищі. З одного боку привітні
ворожой політики супроти всього, що некоммуні-
стичне, а з другого ситуація, яка накладає на них
деякі обов'язки супроти Чехословаччини, як дер-
жави, що оборонним союзом звязана з СРСР. Та-
ке становище викликає в рядах чехословацької
комуністичної партії не лише почуття гіркої
іронії, але навіть ріакого невдоволення. Доказом
цього є відозва, видіна на днях анонімово яко-
юсь групою „Спартакус“, звернена проти тепе-
рішньої політики Сталіна і СРСР.

Нам не вдалося дістати цієї відозви до рук,
тому то ми розкажемо про неї на основі того, що
про неї написало праське соц.-дем. „Право Ліду“.

Відозва починається дуже зворушливим за-
кликом: „Товариші! Інтересам робітничої власи
і цілій комуністичній партії загрожує страшна
небезпека! В останньому часі в політиці комуні-
стичних партій в цілому раді капіталістичних
держав йде — тихо і за плечима їх членів і цілою
робітництва — великий переворот. Покидають
вони лінію непримиренної боротьби проти кожного
імперіалізму, для якої Ленін заложив коммуні-
стичний інтернаціонал, а на її місце вводять у
буржуазних державах, що закінчили з Совітами
дочасні союзи, політику оборони батьківщини...“
Далі відозва каже про конкретні ознаки такого
звороту в чехословацькій і французькій політи-
ці та робить гострий докір, що цей зворот був
підготований поза плечима членів партії, які не
сміли про це дискутувати і які про це діналися
щойно з повідомлень Тасса і Агаса про розмову
Сталіна з Лявалем. Сталін тоді виявив „повне
зрозуміння для політики оборони держави, яку
веде Франція, щоб таким чином могла свою армію
здержати на тій висоті, яка відповідала умовам
її безпеки“. І далі у відозві:

„Безглуздо говорити, що ці слова Сталіна це
лише дипломатична фраза. Сталін не є членом
совітського уряду і зі становища міжнародного
права і дипломатичних звичаїв є він лиш прив-
атною особою, а тому я ніщо не примушувало
його не то давати таку заяву, але навіть брати
участь у переговорах з Лявалем. Навітьки — та-
ке твердження є незвичайне і виняткове. Воно
могло мати і дійсно мало лиш одну ціль: крім со-
вітського уряду зобов'язати теж і комуністичні
партії та комуністичний інтернаціонал. Сталіно-
ві слова мали бути вказівкою для французьких
і чехословацьких комуністів, щоб з огляду на
союз з СРСР покинули непримиренний бія із
власним імперіалізмом. Зворот, який зараз після
цього наступив у політиці обох цих комуністич-
них партій є найкращим доказом, що це дійсно
була така вказівка і що її послушали“.

Далі відозва гостро критикує цю політику
Сталіна різними цитатами з Ляліна, ба навіть
цитатами з давніших праць самого Сталіна, стає
на становище революційного дефізму і то за-
всюку цілу і серед всяких умови то вимагає, аби
комуністична партія не покидала свого теперіш-
нього становища. Відозва кінчиться зазивом до
членів, щоб не звертали більш уваги на т. зв.
партійну дисципліну, яка там, де йде про самі
основи комунізму, обертається внівець, у фразі
і в комедію та домагалися незвичайної дискусії

над питанням боротьби проти імперіалізму, над цілою політикою партії і комуністичного інтернаціоналу. Відомо жадав теж вільного вибору делегатів на з'їзд партії, який мав би рішення про дальші напрямні політики „в дусі ленінського підходу до імперіалізму та немилосердного поборювання соціал-патріотичних тенденцій“.

Як подіє „Право Ліду“ ціла ця відозва написана з великим знанням російських „правовірних“ цитат із давньої доби Комінтерну, що на думку „Права Ліду“ є доказом на те, що авторам відозви були правдоподібно учні Маркс-Ленінського московського Інституту зпоміж молодших членів чехослов. комуністичної партії, які там вчилися на совітські державні кошти.

Не менш цікаві, як сама відозва, є її ті факси, що їх до неї додає він себе „Право Ліду“. Не можна заперечити — пише воно між іншим, — що з погляду цілої дотеперішньої доктрини комуністичного Інтернаціоналу відозва побудована на зовсім оправданих міркуваннях. Комінтерн поставив із боротьби проти т. зв. соціал-патріотизму: цією боротьбою він держався й тому тратить увесь сенс свого існування, коли від цієї боротьби відступає. Під цим оглядом анонімові спартаківці є більш логічні, ніж їх провід, який нині вкидає всіх зусиль на те, щоб новим словом „єдиного фронту“ хитро-мудро перетиснутися між революційними гаслами і між цим соціал-патріотизмом. Наскільки логічніше було б, колиб Комінтерн просто сказав: так, ми помилилися; для демократичних країн наш революціонізм не має значіння; там одинокі значіння може мати лише завершення політичної демократії в демократію господарську і соціальну, а тому ми ліквідуємо свої секції в цих країнах. Тоді з них залишилось би тільки те, що звичайно лишається з революційних доктринерів у демократіях — малі секти сьядикалістів чи анархокомуністів, які звичайно теоретизували на славу божу і дали змогу решті пролетаріату шукати потрібних сил і пробовати для політики демократичного соціалізму.

M—n.

Розсіяні й залякані.

До справи заточення

Минуло сім літ, як появилася перша стаття в „Ділі“ про заточення. Тоді йшло більше про учителів, тепер увага звернена на всіх українців різних професій, що доля їх кинула на далекі етнографічні польські землі.

Приглядаючись ближче денационалізації і великій пасивності серед заточенців треба ствердити, що головна вина така їх.

Інші є причини денационалізації заточенців у великих містах, а інші у містечках і на селі. Часті бувають випадки свідомої денационалізації. У великому місті живуть різні національні меншини, а люди поза професійною працею мало знаються і тут українці тримаються гідніше, а по селах і містечках панує між заточенцями якесь дивне залякання.

Можна знайти в Конгресівці польських інтелігентів, з якими широкі можна говорити й які широкі співчують українським заточенцям, але це крапля в морі. Загал польської містечкової чи сільської інтелігенції вихований на бульварно-шовіністичній пресі попросту не розуміє, як можуть жити в Польщі українці. Українці на державних чи приватних посадах на землях корінної Польщі, львівщині від правдивого бебека і живуть приватно, самі для себе, не пробуючи суртуватися з іншими. Із народнього вчительства не більш як 70 із більш 1000 належить до „Взаємної Помочі У. В.“ у Львові. Заточенці інших професій мають мало звязків із своєю організацією і небагато передплачують своїх часописів. Більшість із них боїться за посаду і навіть нерідко розмовляє рідною мовою, підозрюючи в кожному шпигуна. Правда, що шпигів і донощиків є нині скрізь забагато.

Є між заточенцями й такі, що радо читали би українську пресу й належали до своїх органі-

зацій тільки під умовою, що всякі друки-газети присилано би їм у закритих ковертах. Мав я одного знайомого, який кільканацяті км. прихилив до мене по українській газеті, переконали „Діло“ на стриху і читав тільки вночі.

Найголовніша причина виазрождення на недостатку постійного українського часопису чи книжки в домі українців-заточенців. Коли людина забуває свою рідну мову і починає нею говорити гірше від чужинної, то за якийсь час починає соромитись говорити нею з земляками й омине їх. І хоч які є тяжкі обставини життя заточенців, за якими тяжать з усіх боків то таки ніхто не може заборонити інтелігентній людині читати книжок у якійнебудь мові!

Щодо робітників, то найбільше з них до Польської Польщі приїжджає з північно-західних земель, про яких ніхто не добає: їх прозивають „чубариками“ й „хахлами“, а православні українські інтелігенти з цих земель іще скоріше денационалізуються, як галичани. Не зовсім точно висловився автор першої статті про „заточенців“, кажучи, що у всіх майже більших містах 6. Конгресівки є православні церкви. Так було 10—12 літ тому, тепер православні українці з винятком кількох більших міст позбавлені своїх церков. Мабуть невірні є також слова автора, що число заточенців постійно зростає; від кількох літ майже ніхто з українців не дістає ніяких посад, а якщо автор бере під увагу тих людей, яких влада переносить на захід, то на їх місця відпадають українські емерити зредуковані то що. Сумніватися треба, чи число заточенців у майбутності взагалі зростатиме.

Українська свідомо суспільність і наші установи мають перед собою велике завдання, щоб рятувати велику масу від денационалізації, бо не тільки треба рятувати заточенців, але хто ближче приглядався західним землям Підляшя, Полісся, Холмщини то там у багатьох селах український доріст говорить вже не своєю мовою. Ішла там велика денационалізація ще до світової війни; додаймо до цього пограниччя східно-зах. Галичини, Лемківщини й експерименти з польською українською шляхтою в Галичині, то матимемо трагічну перспективу.

Не забуваймо, що все те, що пишемо про заточенців майже не доходить до них. Коли йдемо про моральну допомогу для них, то передовсім мусимо зібрати їх адреси і не тільки листово, але й особистими звязками, через земляків, що живуть у дотичних осередках, зацікавлювати ними. Окрема праця торкається дітей тих заточенців. Для великої справи треба великого апарату і великого числа охочих до праці.

Підкарпатський.

ДРУКАРНЯ „ДІЛО“

Львів, Ринок 10. Тел. 29-26

Вікнає швидко і солідно всілякого роду друкарські роботи

по найдешевших цінах!

М. Данько.

Масарик кандидатом на мирову нагороду Нобля.

Прага, серпень 1935.

норвеський часопис „Арбайтербладет“ приніс вістку, що цьогорічним кандидатом на мирову нагороду Нобля має бути президент Чехословацької Республіки Т. Г. Масарик. Ця вістка присвятив довшу статтю французький журнал „La Tribune de Paris“, а за цими двома часописами подала вже цю вістку вся чехословацька преса. Вона однозвучно підкреслює, що чиняки, які рішають про призначення цієї нагороди, повинні звернути тимбільше увагу на цю кандидатуру, що проф. Масарик вже був раз кандидатом на таку нагороду. Було це ще перед світовою вій-

ною, а сталося це за починком д-ра Бенеша. Але тоді виділ, який призначав такі нагороди, не мав навіть розглядати цієї кандидатури, бо кождої кандидатуру на Ноблеву нагороду мусить представити ще й уряд тої держави, до якої належить кандидат. Само собою, що австрійський уряд кандидатури проф. Масарика представити не міг. Тепер є такі думки, що колишнє, ще передовсім внесення кандидатури Масарика не втратило своєї вартості й до нині.

Можна сподіватися, що цей великий гуманіст і дійсно ширій приятель м'яра цю нагороду цього року справді дістане.

M—n.

Французи бояться Тардіє.

Французький політик Андрій Тардіє, що від 1926. р. був тричі прем'єром, почав писати книжку про новий лад у державі. Кілька разів запрошували його знову до міністерського кабінету після 1929. р., але він постійно відмовляється. Тому, що йому важко відлучитися політичної активності, його приятелі — як про це подає спеціальна кореспонденція до газети „Сан“ адогдуються, що він укладає якісь плани у своїй книжці. Є такі, що міркують, що він перейде до

монархістів, але ті, що ближче його знають, кажуть, що він радше стане провідником французьких фашистів і заведе новий лад у Франції, який тепер важко жити через непевну будучину. Він спробує змінити конституцію; що вже й так перестаріла на теперішні часи, бо прийнята ще в 1975. р.

Зміна адреси і зод. Можна присилати поштою марки.

Учені й політика.

XV. конгрес фізіологів у Ленінграді.

Семий конгрес III. Інтернаціоналу в Москві ще не скінчився, коли в Ленінграді почався XV. міжнародний конгрес фізіологів. Єднає ці конгреси, такі різні складом їх учасників та темами праць, те, що московський уряд використовує один і другий для своєї політичної акції в Європі. Деякі промови, виголошені на конгресі фізіологів, могли бути з таким самим успіхом виголошені і на конгресі III. Інтернаціоналу.

На яким конгресі чули коли таку промову? — „Ми здійснюємо заповіт безсмертного вчителя народів СССР і цілого працьовитого людства, Леніна, та його гідного ученика та наслідника Сталіна. Всі наші здобутки служать справі забезпечення добробуту мас та справі забезпечення міжнародного миру“. Скажете: на комуністичному конгресі! Зовсім ні, це витяги з промови пана Акулова, що відкрив конгрес фізіологів привітною промовою такого дивного змісту.

Пацифістична демонстрація на цим конгресі це новий європейський рекорд фарисейства та демагогії. Головним актором мусів тут бути 80-літній академік Павлов. Він сказав між іншим, що він може розуміти велич визвольної війни, але уряд його „могутньої країни не хоче ані цалі чужої землі“. І це все після страшного визиску наших земель.

Але й між чужинськими учасниками конгресу знайшлося кількох „учених“, які або через наївність, або з інших причин, дали ажити себе для московської пропаганди. Голландський професор Йордан, відповів на анкетний запит співробітника „Ізвестій“ так: „Тепер ми зазнаємося з народами СССР, і я ручу, що після цього конгресу не буде ні одного делегата, який відіхав би не залишаючись приятелем країни СРСР“.

До „учених“, що поставилися цілком свідомо на послуги московської „пацифістичної“ акції боротьби „проти фашизму“, належить і професор Шаксель, „емігрант з фашистської Німеччини“, що разом з професором Йорданом вважає „Ленінград Межкою для фізіологів“ та гадає, що без московської мови не можна бути „ученим фізіологом“.

Як Москва працює „для миру“, про це сказав французький соціаліст Л. Ляпік: „Я палко поділяю ідеї академіка Павлова сформуовані на конгресі в тезі — Ані цалі чужої землі. Я шасливий, що ці ідеї висловлено перед велики-

Унійна конференція в Лінську.

В днях 5., 6. і 7. вересня ц. р. відбудеться в Лінську IV. Конференція єпископів у справі Церковної Унії. Для 5. вересня рано буде відправлена торжественна Служба Божа з проповіддю в каплиці Духовної Семінарії. Відтак зачнуться жарали. Виклади мають виголосити: о. Ян Урбан Т. І., редактор „Орієнту“ з Кракова: „Завдання і характер полеміки з православними“; о. маг. Янко Воронацький З. К.: „Наше відношення до святих Православної Церкви“; о. д-р Ігнатій Свірський, проф. УСВ у Вільні: „Погляди російських теологів на аскезу“; о. Антоні Неманцевич Т. І., проф. польської семінарії в Дубні: „Духовенство латинського обряду й унійна праця“; о. Кирило Кап, проф. Дух. Сем. в Лінську: „Західні Чини й унійна праця“; о. д-р М.

Нехай, проф. Дух. Сем. в Любліні (тема реферату буде подана пізніше). Крім того сподіється ще прелатів з Богословської Академії у Львові. (Довідуючись, що на з'їзді буде ще виголошений реферат Пресв. д-ра М. Чарнецького про унійну акцію на північно-західних землях і її дальні перспективи. — Ред.) Закінчення конференції відбудеться дня 7. вересня в 9. год. р.но. Буде відправлена архiereйська Служба Божа в лінській катедрі з панахидою у славянсько-византийським обряді за пок. єпископа Лозівського, ініціатора лінських конференцій. Єпископ ординарії Лінська виголосить відповідну проповідь. Пополудні 9. вересня відбудеться посвячення церкви слов'янсько-византийського обряду оо. Капуцинів. (КАП).

Міжнародна конференція середньо-шкільного учительства в Оксфорді.

В Оксфорді відбулася у днях від 10.—17. серпня ц. р. конференція міжнародної організації середньо-шкільного учительства. В конференції взяли участь: світова федерація шкільних товариств, міжнародна федерація товариств учителів середніх шкіл та міжнародна федерація учительства загалом. Під час конференції прочи-

тано низку рефератів на всякі освітні та організаційні теми, а наприкінці улажено екскурсії в цілі відвідини всяких виховних інститутів. Від українців брав участь у з'їзді п. Трохим Пасіпник, проф. української гімназії у Ржевнихах, Чехословаччина.

(УКБЮРО, ЛЬОНДОН.)

Китайські бандити вбили Герет Джовнса, приятеля українців.

До Львондону наспіла вістка з британської амбасаді в Пекіні, що бандити вбили Герет Джовнса, акагого британського журналіста, якого стояли в Монголії та держали кілька тижнів, амагачи високого окупу.

Як уже відомо зі світової преси, Герет Джовнс попав у руки китайських бандитів дня 29. липня ц. р. разом з німецьким журналістом д-ром Міллером. За випущення Джовнса зажадали бандити 8 тисяч фунтів штерла окупу. Веденням переговорів мав зайнятися д-р Міллер, якого бандити в тій цілі звільнили. На вимогу британського уряду китайська місцева влада провінції Чанг погодилася заплатити бажаний окуп. Рівночасно японська військова поліція загрозилася бандитам, що коли вони не звільнять Герет Джовнса, то виступить проти них безпощадно. Його звільнення ждали з дня на день, тимчасом по днат очікування наспіла дня 16. ц. м. несподівана вістка, що біля села Паочанг, у провінції Чанг, селяни знайшли тіло білого чоловіка, якого бандити застрілили і лишили на дорозі. В забитому розпізнали журналіста Герет Джовнса.

Трагічна смерть Герет Р. Ворте Джовнса болюча і для нас, бо цей незвичайно здібний журналіст був великим приятелем українців та їх самостійності. Під час голоду в р. 1933 перейшов на пішком цілу Україну і його описи страждаль-

українського народу обійшли всю англійську пресу.

Герет Джовнс стояв у близькому зв'язку з англійськими приятелями українців і ще пару тижнів перед нещасливою експедицією до Монголії написав листа до Англо-Українського Комітету в Львондоні, щоб і його імя ставити під всякими закликами та заявами комітету, бо як тільки поверне з Далекого Сходу, візьме активну участь у праці комітету.

В Львондоні ходять умерто чутки, що вбивство Герет Джовнса має політичний підклад. Він був незвичайно здібним журналістом та спритним обсерватором. Його статті про положення в СРСР, особливо на Україні, викликали були свого часу в Москві велике занепокоєння і дуже можливо, що коли він виїхав до Монголії, яка стоїть під совітським впливом, міг зібрати важні відомості, які не були по шутру більшовикам. Цієї думки є також і Льюїс Дікордж, в якого Герет Джовнс був довгий час секретарем та референтом чужинських справ.

Герет Джовнс був незвичайно здібним лінгвістом. Університетські студії покінчив у Кеймбриджі, де й викладав якийсь час чужі мови. Він сам з походження валієць. Мав 30 літ, коли згинув.

(УКБЮРО, ЛЬОНДОН.)

За дисципліну в армії.

ТОКІО. 22. 8. ПАТ. Агенція Ренго повідомляє, що міністер Галлі відбудує нараду з членами воєнної ради щодо розпорядків, що матимуть на меті приперення внутрішньої дисципліни в армії. Розмова між Галлі з ген. Аракі, якого вважають провідником активістичного напрямку в армії, тривала около 3 години.

Працьотні руки можуть бути також гарні

Треба лише пам'ятати, що бодай двічі денно втерти в шкіру трохи

Ціни
фла. 0.40 до 2.60

КРЕМУ НІВЕА

З передвиборчого руху.

ГРИМАЛІВЩИНА.

Дня 11, 18 і 19 ц. м. відбулися у Вікні, Краснім, Саджавках, Зелений, Паївці, Лежанивці і Буниках передвиборчі наради. Виборчу ординацію пояснив голова Повітового Комітету УНДО п. Олександр Пісєцький. Присутні селяни і селянки слухали реферату всюди з великим зацікавленням. У всіх вичислених місцевостях вибрано виборчі комітети, до яких увійшли люди, що дають запоруку, що виборці підуть масово і солідарно за нашими кандидатами, пп. Василем Болюлом і Миколою Малицьким.

КАМІНЕЧЧИНА.

Дня 17. серпня відбулася в Камінці Струм передвиборча сінкета, на котру прибув п. Володимир Кузьмович, кандидат на посаду з тутешньої округи. Явилася понад 80 учасників з Камінки і з доколичиних сіл. Наряду скликав Повіт. Комітет УНДО. Нарадами проводив о. шамбелян Цегельський. Політичний реферат виголосив п. В. Кузьмович і пояснив наше політичне положення під сучасний мент та подав ті аргументи, що промови промови кандидата прийняли присутні оплесками. По дискусії, в котрій промовляли О. Давосир, п. Вус, д-р Мінко і інші, ухвалено отсі резолюції: 1) Зібраві одобрюють політичну тактику УНДО й ухваляють йому повне довіря. 2) Рішають взяти масову чинну участь у виборах дня 8. вересня ц. р.

Зв'язок зі світом

дає „ДІЛО“

за 5 зол. місячно.

Д-Р РОМАН ГОЦЬКИЙ.

ПРИРОДНА РОЛЯ ЖІНКИ.

Психологічний нарис.

І доля його зовсім інша. Його роль в продовженні життя більше посередня. Чоловікові, як сильніше збудованому організмові, що не веде за собою тягару відтворної діяльності, призначено економична боротьба за існування, абились про дружину й діти, охорона родини. У розвитку людського роду склалося само собою, що фізично сильніший збудовував родини спочатку в племя, згодом у державу; інтелектуальна перевага займала ступінь місце фізичної й вона перебрала провід.

З огляду на слабший зв'язок чоловіка з вищими обов'язками супроти роду, могло також більше проявитись його особисте життя й культурно-творча праця. Тимто міг чоловік створити тривкі цілості в науці, мистецтві й організації суспільності. Праця обидвох полів й обидва обсяги завдань мають доповнювати себе й творити велику цілість для збереження роду й життя. За з'ясу при розділі на полі був принцип полізу праці, що всюди в природі перейшов свою пробу, й що його засвоїла собі також культура. Де нема поділу праці, там маємо зайву й недоцільну витрату сил.

Щоб зберегти рід, треба було вжити окремих запобіжних заходів, куди успішніших, ніж до збереження одиниці. Переводом природа не могла бути скучна на кількість людей. Вона мусіла

творити надвишку, щоб винагородити якусь втрату. Історія людства вчить нас, який колючий був принцип надвишкової продукції. Тут найперше вимирали фізично кволі, зокрема немовлята й діти. Вони померли передчасно, себто безпощадно, бо не були здатні до біологічної боротьби за існування. Винищування нежиттєздатного, себто природний добір, з погляду природи цюльний тим, що рідче зацікавлений у плеканні фізично кволих і психічно неповновартних і не хоче передавати погані прикмети й недуги прийдешнім поколінням.

За дальшу причину передчасної смертності індивідів слід визнавати недуги, передовсім пошесні. Вони тисячеліттями десятиували племена, особливо густо населені. Далі стихійні лиха (пожежі, пожежі, землетруси) й голод — що й досі завідують людство, спричинили тут і там видатнішу втрату. До цього треба додати боротьбу за існування та війни.

Але надпродукція та втрата додержували продовж тисячеліть менше-більше рівновагу й саме тому число людей зростало тільки дуже поволі. Плідність жінок була ясна, а проте рідні не були дуже великі, бо вмирало п'ятдесят і більше відсотків дітей, крім цього хвороби, пошесні й голод винищували сім'ї.

Культурні чинники змінались у цей природний сорядок річей. З одного боку випівали втрату людей, з другого боку вплинули на природну роль жінки.

Вирівняння мусіло виявити надпродукцію, що й заманулося природі й отак мусіло привести до зросту числа одиниць

Які культурні чинники зменшили втрату людей? За одну з головних причин зниження смертності треба визнавати розвиток медицини. Смертність, що дивніше дуже косила покоління дітей, надзвичайно впала. Поступ гігієни й профілактики дав змогу запобігати пошесням. Віспа, чума, висипний тиф, септичні породові захворювання — щоб назвати тільки деякі — різкі явища, щонайменше в країнах із високим рівнем світлової культури. Але ще більше; ми навчилися лікувати недуги, що колись кінчалися смертю, а саме внутрішні й хірургічні захворювання.

Але годі не вгадати про одну тему сторінку цього постулу. Завдяки цим успіхам, ми фактично припинили природне винищування кволих індивідів, себто природний добір, що давно існував у людей, а тепер іще широко існує в парстві тварин. В сучасній добі велике число фізично кволих і психічно неповновартних одиниць доживає до піаного віку; вони, й їх почасти кволі та психічно неповновартні нащадки, обтяжують однакове суспільство, державу й рід.

Культура зарадкувала раніше успішно частому голодові. Якщо голод не тепер трапляється — нпр. на Далекім Сході — то там вживають доцільних заходів, щоб його перемогти.

Не перемогли ще остійний чинник, що винищує людей — війну. Число населення постійно зростає. Країни стають занадто малі для своїх громадян. Правильно лякаються, що змісць природного знижування надвишки людей, коли природного знижування надвишки людей, коли гинули кволі і психічно неповновартні, в майбутнім через війну гинутьимуть найвартішчі.

(Далі буде.)

Нині в Театрі Ріжнородностей в год. 8-мій вечір

"ЧОЛОВІК 300.000"

Покна забави!

Джонсона - Юнга

Ціни найнижчі!

Капітальна гра авторів — Наймиліша і найдешевша розrywка!

3 природи й техніки.

ЧИМ БАГАТА АБІСІНІЯ?

Неначе хоронена стрімким узбіччям старин- на твердиня, підіймається Абісінія з низької площі Судану та прибережжя Червоного моря. Ця незалежна держава має 10 мільонів мешканців та 1 мільон 120 тисяч квадратних кілометрів поверхні.

Найбільш урожайною частиною краю є поміркована тепла стріфа між 1800 м. над рівнем моря і 2500 метрів н. р. м. Ці височини населені та управлені. Дають вони багато кукурудзи, пшениці, ячменю, городини та бавовни, якою найбільш поцікавилася Японія. У стріфі понад 2500 метрів т. зв. дега, яка займає найбільшу частину поверхні Абісінії, переважають дуки та пасовища. Дега це область, де плекають головно худобу. Нижче 1800 метрів положена стріфа — колля — дуже нездорова через свій тропічний-багаторічний клімат.

При всіх своїх великих багатствах (Абісінія вивозить сьогодні каву, кадило, арабську гуму, струнні пера, слонову кість, шкіру та бавовну) є це край тільки незначно експлуатований економічно. Від моря відрізаний вінком європейських колоній, а одинока залізнична лінія лучить столицю Адіс Абеба з... французькою пристанню Джібуті. В середині держави комунікаційні засоби дуже вбогі; до виміни товарів служать каравани верблюдів та мулів.

Населення Абісінії складається в одній третині з християнських абісінців, які є зсемітизованими хамітами. Вони замешкують переважно північні провінції держави, що межують з італійською колонією Еритреєю, а саме провінції Тігре, Амгара та Годжам. Розсіпані по цілій державі належать вони до пануючої верстви; їхнім королем є абісінський цісар. Половину населення творять музультанські народи Галля (мандраїні пастухи та торговці на півдні), Данакіль (на північному сході) та Сомалі (на сході). Разом з хамітським народом Агау та жидівським Фалаша є вони нижчою верствою служачих.

Економічне й політичне значіння Абісінії ґрунтується на копальнях золота (в горах Валле-га на заході), камінного вугілля (над озером Тана на півночі) та брунатного вугілля (у Дебра Лібанос та біля Адіс Абеби). Ще важнішим для Абісінії є факт, що вона є володаркою води для Нілю та для Єгипту. А саме Синій Ніль бере свою воду з абісінського озера Тана, а плодотворний намул з вогких лісів абісінської височини. Тимсамим від Абісінії залежить економічний розвиток Судану, а ще більше Єгипту.

ОБСЕРВАТОРІЯ НА ПІВНІЧНІМ БІГУНІ?

Радянщина задумує збудувати в найближчому році першу наукову стацію на північному бігуні. А саме з Архангельська виїде на північ фльотилія криголомів, які заберуть зі собою літаки. Там, на півночі, де всліють доплати ще криголоми, збудують базу для літаків. Ці літаки пере-

везуть звідси на бігун людей та пожити: людей та пожити скинуть на бігуни з літаків при допомозі легкопадів. Завданням цих людей буде закласти на відповідних місцях на леді летовище для літаків.

Згадана наукова стація, яка переміститься при сприятливих умовах на постійну стацію, має допомогти при налагодженні правильної повітряної комунікації між північним берегом Радянщини і північною Америкою.

ХРУЩИК „КОЛЬОРАДО“ ПОШИРЮЄТЬСЯ...

З кінцем минулого року запримітили цього шкідника вперше в Англії, а саме біля Тілібарі. Після основних розшуків виявилось, що хрущик загніздився ще у 8 місяцях, які можна замкнути колесом з 5-кілометровим проміром. На приказ владі всі власники картопляних полів у віддалі 10 кілометрів від цього місця мусіли скропити свої картопляні поля виваром арсену, коли дійшло до відома, що й правобіч Темзи біля містечка Гревенд показався „кольорадо“.

ЗВІР'ЯЧА СОЛІДАРІСТЬ.

В одного франкфуртського купця панує дійсно звіряча ідилія. Є там два пси: вівчарик „граф“ та пінчерия „тіті“, папуга „льора“; ще кілька птахів та золоті рибки. Всі разом почуваються до солідарності, а оба пси дуже часто сплять разом біля себе.

Одної ночі трапилось „графові“, що ночував у кухні, нещастя. Це запримітили всі щойно вранці, як заглянули до кухні. Розуміється, що його порядно „виганьбили“ за „непорядок“. Одначе „тіті“ взяла собі цю болічку „нагану“ „графа“ дуже до серця і виявила це наверху підчас привітання з паном дому. Замість виявити своє щоденне вдоволення радісним варкотом (й щоденно рано бере пан дому на руки, гладить її та промовляє до неї, а вона кладе йому свої лапи на рамена та радісно варчить) вона застрайкувала з причини симпатії до „графа“ і підчас пестощів власника мовчала. До цього страйку прилучилася теж і папуга „льора“. Замість щоденного оклику: „Я добра та усесва дитина“ вона зі злістю закричала: „Тато — малпа“, хоч сама передтим кричала до „графа“: „Свинко, що ж ти там наробив?“ Тільки золоті рибки не прилучилися до стайку.

ЗОЛОТО.

Від відкриття Америки себто від 1492 р. до 1933 р. добули на світі 32 тисячі 176 тон золота. Це разом узятє золото дало би шестистінник, якого бік був би довгий на 26,5 метра. 13 відсотків цієї кількості добули між 1492 р. і 1850 р., 50 відсотків цього між 1851 р. і 1900 р. Зате між 1901 р. і 1933 добули 35 відсотків цілої кількості.

Щодо походження, то 30 відсотків усього золота походило з Африки, 27 відсотків з Північної Америки, 15 відсотків з Австралії, 11 від-

сотків з Південної Америки, 10 відс. з Азії, а з відс. з Європи.

Між 1493 р. і 1850 р. головним доставцем золота була південна Америка (у 17. віці 61 відс. цілої продукції, у 18. віці 80 відс., у першій половині 18. віку тільки 38 відс.). Сьогодні участь у продукції золота незначна (3 відс.). Місце Південної Америки зайняли в продукції золота в другій половині 19. віку Північна Америка (36 відс. усієї продукції) й Австралія (31 відс. продукції). З початком 20. століття вибивається на перше місце у продукції золота Африка, яка держала його до сьогодні.

1932 р. найбільше добули золота у Трансвалі (48 відс.), відтак Канаді (12 відс.), Злучених Державах Півн. Америки (10 відс.), Радянщині (8 відс.), Австралії (4 відс.), Мехіко (3 відс.) та Родезії (2 відс.). У 1933 р. висунулася значно наперед у продукції золота Радянщина, бо тоді добули у Трансвалі 340 тон золота, у Радянщині 88,5 тони, у Канаді 84 тони та в Злучених Державах Півн. Америки 78 тон. Від того часу світовий ще більший зріст продукції золота в Радянщині.

ТУНЕЛЬ ДЛЯ ДАРАБ.

У Фінляндії викінчили недавно тунель, призначений для водяного шляху. Як відомо, Фінляндія є краєм пребагатим у дерево. Транспортує його найдешевше водяними шляхами, яких довжина рівна у Фінляндії приблизно 47 тисяч кілометрів. Отже у південно-західній Фінляндії є два озера, що відділені від себе широким на 520 метрів гірським хребтом. Цей хребет був величезною перешкодою для транспортування дарабамі тому, що пні треба було витягати ланцюгами понад гору і спускати з другої сторони гори в друге озеро. З цієї причини будували під горою за 8 місяців на 260 метрів довгий тунель, яким сьогодні перепливає 200 пнів на годину.

100 ГРАМІВ РАДУ.

Недавно добули у Йоакімстальських копальнях сотний грам раду. Ці копальні працюють уже від 40 років. Сьогодні вони є найбагатшим джерелом раду в Європі, даючи 3 грами раду річно. Однак на випадок потреби можна добити в Йоакімсталі ще 8 грамів річно. Оцінюючи обережно запаси уранової бленди в Йоакімсталі, можна числити цілком певно продукцію раду ще на 100 років.

КАНАЛ КРИЗЬ ФЛЬОРИДУ?

Для здійснення своєї великої програми уряд Злучених Держав Північної Америки має до диспозиції 200 мільонів доларів, якщо уряд стає Фльорида згодиться викопати канал між атлантийським океаном і мекіканським заливом. Таким робом півострів Фльорида став би островом, а корабельна комунікація Злучених Держав Північної Америки зискала би на 100 кілометрів коротшу та безпечнішу дорогу.

А. Л.

УКРАЇНЦІ!

КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ

РАЛЬФ УРБАН.

Два невислані листи.

Мій Пане! Я вважала Вас одну хвилину за джентельмена, але сильно помилилась. Коли я завдаю собі труда і пишу ще до Вас, то завдачуєте це тільки тому, що я була така фриголомшена Вашим вечуванням нахабством, що не могла негайно на місці відплатитись за нього так, як Ви на це заслужили.

Коли я дозволила Вам проводити себе до хати, то тимсамим передала себе під Вашу опіку. Ви зловжили у нечуваний спосіб моїм довірям, коли тоді, як я Вам подала руку на прощання. Ви потягнули мене до себе і поцілували. І коли я збентежена збігла до снієї Ви мали ще сміливість кликнути за мною, що завтра в год. 8-й веч. будете чекати перед моїм домом на мене.

Гарний з Вас джентельмен, ганьба! Мене зовсім не цікавить, в яких колах Ви мали досі свої знайомства, але з Вашої поведінки бачу ясно, що дам між ними не було. У будучині раджу Вам краще придивлятися до людей і коли не знаєте, як треба поводитись з дівчиною

з доброго дому, то спитайте в когось, хто дівстав краще виховання.

І не пробуйте до мене писати або якнебудь до мене наблизитись.

Льота Фрідріх.

Такого листа написала Льота годину після свого страшного переживання, коли тільки заспокоїлась так, що її рука вже не тремтіла. Після цього лягла в ліжко, але не могла заснути від обурення.

На другий день урані прочитала вона ще раз свій лист. Подерла його, сіла за стіл, хвилину гризла кінчик свого пера і написала новий лист:

Мій Пане! Я вважаю, що Ваша поведінка була нечувана. За кого Ви мене берете? Я добре вихована дама і звикла до відповідних форм. Я не даю Вам ніякої підстави до Вашої сміливості і коли дозволила Вам проводити мене, то це ще не дало Вам права мене цілувати. Ви маєте, здається, дивоглядні погляди про нас, жінок, і слід булоб Вам їх поправити.

Само собою, що і в гаді не маю вийти Вам назустріч нині вечір. Можете спокійно чекати, це Вам не завшкодить. Може за той час прояс-

ниться Вам і Ви зрозумієте, як Ви поводились скандально.

На Ваше виправдання можу уявити собі хіба те, що дали пірвати себе хвилині і що тепер самі цього жалуете. І тільки тоді, коли Ви мені обіцяєте, що на майбутнє будете поводитись зовсім так, як можна сподіватись від поважної людини, можливе буде, що ми ще колись побачимось.

Здоровлю

Льота Фрідріх.

Та і цей лист зустріла доля попереднього бо п'ять хвилин по 8-й год. рішила Льота, що таки зійде вниз і особисто скаже цьому півкові свою думку про нього. Але вже так основно...

Коли вона вийшла з воріт, він негайно підійшов до неї, вклонився і нахилився до її руки.

— Чи ще гніваєтеся? — спитав.

— Так — відповіла Льота — і навіть дуже.

Чи можна таке робити?

Мужчина оглянувся обережно довкола.

— Так, можна, моя солодка — сказав він, притягнув до себе і знову поцілував її в самі уста.

Щож? він був несправний.

Папекл. з німецьк. аб.

Італія зриває дипломатичні взаємини з Абіссинією.

ІТАЛІЙСЬКИЙ КОНСУЛЬ ПОСТРІЛИВСЯ.

ПАРИЖ, 22. 8. ПАТ. Агас повідомляє з Аддіс-Абеби: Італійського консуля зранили на ложах у Дебремакос. Зовсім іншу вістку подає німецьке інформаційне бюро: Італійський консуль Му-сі Фальконі у Годіян у полудневій Абіссинії намагався вернутись з Аддіс-Абеби до своєї станції, але не міг цього виконати з причини вилучення Ніло. Минулого вівторка Фальконі виїхався караваном з Аддіс-Абеби зі слугою італійської амбасаді до Годіян. У середу ввечері привезли раненого кулею консуля до шпиталю в Аддіс-

Абебі. Консуль Фальконі є зятем британського посла в Аддіс-Абебі сер Сіднея Бартона.

ЛОНДОН, 22. 8. ПАТ. Райтер повідомляє з Риму: Вістки європейської преси, що Італія зривала дипломатичні взаємини з Абіссинією внаслідок випадку з консулем Фальконі є неправдиві.

ПАРИЖ, 22. 8. ПАТ. Італійське посольство в Аддіс-Абебі оголосило, що консуль Фальконі зранився випадково на ложах оглядаючи свою стрільбу, яка затяглась.

В. Британія висилає військо до Абіссинії

БОМБАЙ, 22. 8. ПАТ. Індійський уряд рішив вислати до Аддіс-Абеби відділ 5. батальону 14. полку з Пенджабу, щоб зміцнити сторожу британського посольства. Індійські купці побоюються, щоб уряд не заборонив вивозити товари до Італії та італійських колоній.

ПАРИЖ, 22. 8. ПАТ. Агас повідомляє з Лондону: Відділ військо, зведений з 100 людей, дістав приказ бути готовим до виїзду до Аддіс-Абеби для охорони британського посольства на випадок, якби цього вимагали обставини.

НОВІ БРИТАЙСЬКІ ЛІТАКИ.

ЛОНДОН, 22. 8. ПАТ. Міністер летунства рішив доповнити летунські ескадри новими літаками, яких пересічна швидкість доходить до 390 км. на годину. „Дейлі Геральд“ додає, що нові літаки зможуть досягнути цю швидкість завдяки новому типові моторів.

СТРАШНА ТРАМВАЄВА КАТАСТРОФА.

ПАРИЖ, 22. 8. ПАТ. Агас повідомляє з Москви, що в Таганрозі дійшло до страшно-ї трамваєвої катастрофи. П'ять осіб убитих, 24 ранених. Подроbnі нема.

КАТАСТРОФА У ФАБРИЦІ ЛІТАКІВ.

БУКАРЕШТ, 22. 8. ПАТ. У румунській фабриці літаків у Брасов завалився новий гантар і придавив 40 робітників. Звід звалища витягнули 6 убитих і 16 тяжко ранених. Числа жертв катастрофи покищо не устійнили.

КИТАЙСЬКІ МІНІСТРИ ВІДКЛИКАЛИ ДИМІСІЮ.

ШАНГТАЙ, 22. 8. ПАТ. За приміром міністра Ванг-Чя-Вей всі інші міністри відкликали свою димісію. Таким чином Чан-Кай-Шекові вдалось відсунути кризу в уряді.

ПЕРЕД РОЗПРАВОЮ ЗА ВБИВСТВО КОРОЛЯ ОЛЕКСАНДРА.

ПАРИЖ, 22. 8. ПАТ. Перед судом присяглих департаменту Буш де Рон відбудеться розправа проти трьох хорватів, обвинувачених за співучасть у вбивстві короля Олександра і мін. Барту.

НОВИНИ

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла“.

— ПРИЙМАЮ ПАЦІЄНТІВ у моїм заведенні вул. Сикстуська 17 в сезоні літнім від 9—1 і від 3—6.30. В неділю і свята за попереднім оголошенням. НАСС. 185 3-3

— Футра, всілякого рода, найвибагливіші, поручає Юліан Глушівський, пл. Капітульна 3. І. п. Телефон 254-46. 10 22—7

— На Східні Торги. У зв'язку з відкриттям Східних Торгів у Львові дня 1. вересня ц. р. буде урхомулених 12 популярних потягів зі всіх більших міст Сх. Галичини. Ціни білетів будуть знижені на 70 проц.

— На поміч Любачівщині! Наслідком страшного стихійного нещастя, яке навістило 19. м. м. Любачівщину, кільканацять громад знайшлось в катастрофічному положенні. Град знищив усі землеродні, так що населенню прийдеється голодувати. За починком скарбового уряду окрема комісія перевела оцінку шкід за для відписання податків. Найбільше потерпіли громади: 1) Олешичі Старі, 2) Олешичі місто, 3) Футори, 4) Борхів, 5) Фельзендорф, 6) Суха Воля, 7) Опака, 8) Нова Гребля, 9) Шутків, 10) Любачів, 11) Лисіями, 12) Башня Долішня, 13) Борова Гора, 14) Молодів, 15) Старе Село, 16) Бургав, 17) Залужжє і 18) Дахнів. Філія „Сільського Господаря“ в Любачеві, хоча приїти з допомогою для потерпілих, звертається до всіх громадян

у краю, а також кружків „Сільського Господаря“, щоб поспішили з пожертвами в натурі грошових датках, надсилаючи їх на руки Філії. Рятуйте нещасних від голоду! Громада по ниті, бідному сорочка!

— Запомогти для ремісничих бурс. Міністерство промислу і торгівлі призначило на виплату львівського воеводи Бедіни Пражковського 60 тисяч зол. на запомогти для ремісничих бурс і патронатів на терені львівського повітства 3 українських установ одержала тільки ремісничої бурса ім. Івана Жовніра в Перемишлі 2000 зол.

— Нові легітимації для залізничних зніжков. Від 1. вересня ц. р. будуть введені нові легітимації для всіх шкіл, що мають права державних і приватних шкіл. Вони заступлять всякі посвідчення і документи. Нові легітимації мають завести економічність при даванні залізничних зніжков і полегчать на кращу контролю управління. До того часу будуть важні дотеперішні посвідки.

— Свій до чужого. о. Іван Мельник, го. капарох у Берегах, пов. Самбір, виїхав проти Микола Децика, місцевого господаря позов до І. С. 731/35 в польській мові через адвоката негосподаря. Ще не було випадку, щоб рабін вивозив позов через адвоката не своєї національності. Так ми уміємо шанувати свою мову.

— Правильник для лікарів. Головна лікарська палата видала лікарський правильник, на якого кожного лікаря не вільно старатися за посвідку, що її займає інший лікар, хіба за його згодою або коли йому формально виповіджено. Не вільно брати або давати відступного за посвідку в кому небудь виді або робити конкуренцію, жартуючи дешевші чи безплатні лікарські раці. Також не вільно ломити збірної солідарності в стараннях лікарів добути належні їм умови в забезпечальних.

— Вкрали 1000 зол. Вол. Мадері з Тернополя, приїхав до Львова заплатити рату кілька тисяч зол. для банку, в трамваї на Галицькій площі вкрали портфель із кишеним пальтя, яку рота. Поліція злодія зловила на Стрілецькій площі. Це Іван Фут із Кривичів. Небаром зловимо другого злодія Пінкаса Файнзілберга з Капелова, а в нього найшли і гроші. У Файнзілберга найшли теж срібний годинник „Ціма“ і золотий годинник, власність Мадера.

Новий Самоуправний Закон

(Друге справлене і доповнене видання)

Ціна тільки: зол. 0-80
(з поштовою пересилкою
0-95 зол.). —

Хто надішле належність складанкою П. К. О. 364280 тому негайно вишле книжечку Адміністрація „Діла“, — Львів, Ринок ч. 10.

ТИБЕРІЯ ГОРОВЕЦЬ.

Ноктюрн.

Старомодні, закаблукі-рококові формою, по-чорнілі від дощів і старости — дрімать вони, сперті на малих каміньних консолях, що примуровані очима глядять на Ринок, на мігістрат, на торговницю.

Здається: їм все вже байдує; все бачили, все чули. А надивилися й наслухалися в часі століть. Ніщо їх не виводить з рівноваги.

Ні новий президент міста, ні директор міського музею, ні новий голова „Прогресу“, ні електричний трамвай, ні вітний поліцай. З філософським спокоєм примуровують очі, мовляв: усе йде, все минає і нічого нового під сонцем!

Та як настане ніч і погаснуть світла на Ринку, на розі „Руської“ вулиці чути тиху розмову. Головки на консолях, що підзирають два балькони камінини „Прогресу“, відкривають очі, звертаються до себе і ведуть тихі розмови.

Наперед зацікають думкою в другу половину 19. віку. Гей, Гей! Які милі спогали! Син братівського воеводи, князь Станіслав Любомірський! Це був перший володар і пан цих старих мурів, бо раніше перед ним були кабзани...

А в князя бували гості високого роду, втілі почестями й достоїнствами — самі вельможі й карманини... Музики грали, дилеся угорські вина і все це шумом заливало князівські світлиці. А розвеселені гості виладоували свою фантазію і творили та писали діамантами в перстнях на шийках вінок. Ще до них збереглася така одна публіка в кімнаті, де проф. Сімович редагує видавництва Т-ва „Прогрес“

Діамантом на шийці виписане побажання ма-бути господареві:

Niech Ci losy, innym srogie,
Z pełnorożca złocistego
Póty syąpi szczęście błogie,
Aż nie rzekniesz: dosyć tego!

Далі йдуть підписи: Książę Sanguszek, Sa- piecha та багато рис, які вже сьогодні годі відчитати!...

Не здійснилися пребагати побажання. Палата Любомірських пішла вкінці (вже за Австрії) на ліцитацію...

Все те пригадують собі головки під бальконами і чомусь то краплини роси падають на плити хідників. Невже хтось плаче?...

Мислять хвилини глибокої мовчанки.

І знов несуться тихі шепоти й ростуть у гамір. Ведеться дальша нічна розмова про нову добу, про нові часи та про нових людей, що приїшли в р. 1772. і мали на плечах орла з двома головами. (Байдуже, що в тих головах було, але голови були дві...)

І знов були нові пани й льокатори: генерал Галік, перший губернатор граф Перген, а власником палати став славний лікар Іван Франц Спа-венті, що — купив її на ліцитації...

Знов довгі хвилини мовчанки — роса паде на хідникові плити. Годинник на ратушевій вежі стогне другу після півночі.

Після кількох хвилин мовчанки, перерваної голосом дзвону, починається немов нова дія дубровницької трагедії.

До слова приходить головка з листками пальмет, що походить на замашнітні козацькі вуся. Говорить про різню Леваковських, як до неї захо-

див молодий, високий, гарний адвокат та відкупив кам'яницю для Т-ва „Прогрес“. Приїхав знов нові люди з новими вимогами, з новими потребами, з новою мовою.

З того часу вже ніхто на бальконі не бачив цвітів зі людей; тільки часом виходив на балькон сторож і тріпав хідники, тепер уже і цвіт не буває.

Гей, скільки річей перемінилось! Скільки нових стін виросло в будинку, щоб колишні простори, ясні світлиці переміняти на малі кімнати, комірочки й комірочки! Репрезентація браму звунали до половини. Цього вимагав дух часу, потреби й уподобання нових господарів.

Залишилася була одна більша світлиця, в якій мислилися гуляти, гуляти, гуляти розвивалися. Були цимбали... (Мій Боже, колиж їх у нас не було? Лише не були такі зарозумілі, як тепер...)

— Це була „Руська Бесіда“ — ага, ага, ага, душа головка з відбитим носом.

— А які там збори й наради відбувалися! — каже друга з козацькими вусями. — І націоналісти, демократи, й радикали, академіки...

— Як робили сецесію...

— Егеж...

А опісля в одну жарку літню днину свиніся шум, гамір, клекіт. Зі Сходу надпливали громади. Довгим рядом їхали москвині гармати. Їхали мальовані улани, пішла ріка піхоти, а всі за личаківську рогацьку.

Війна... війна...

Вулицями, мов криканим сойком, бігали хлопці, продавали надзвичайні видання. В деяких місцях опісля перепливали поворотна хвиля, але тихо, по шочах, у шапках незвичайних добутих листям...

Замовляти в „Ділі“.

Підкарпатський Наказ, одержавши частину із
шої статті не могли ми використати з огляду на не-
пензурні місця.

З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Рилек 10